

Deddfwriaeth Acrylamid

Gwybodaeth am y mesurau sy'n ymwneud â lefelau acrylamid mewn bwyd, canllawiau ar gyfer gweithredwyr busnesau bwyd a lefelau meincnod ar gyfer monitro lefelau acrylamid mewn gwahanol categorïau bwyd.

Mae'n ofynnol i bob gweithredwr busnes bwyd roi camau syml ac ymarferol ar waith i reoli acrylamid o fewn eu systemau rheoli diogelwch bwyd. Mae hyn yn sicrhau bod lefelau acrylamid yn eu bwyd mor isel ag sy'n rhesymol bosibl.

Mae Rheoliad 2017/2158 yn sefydlu'r arfer gorau, y mesurau lleihau a'r lefelau meincnod ar gyfer lleihau presenoldeb acrylamid mewn bwyd.

Disgwylir i fusnesau wneud y canlynol:

- bod yn ymwybodol o acrylamid fel perygl diogelwch bwyd a bod â dealltwriaeth gyffredinol o'r ffordd y mae acrylamid yn ffurfio yn y bwyd y maent yn ei gynhyrchu;
- cymryd y camau angenrheidiol i leihau lefel yr acrylamid sy'n ffurfio yn y bwyd y maent yn ei gynhyrchu – mabwysiadu'r mesurau perthnasol fel rhan o'u gweithdrefnau rheoli diogelwch bwyd
- cynnal gwaith samplu a dadansoddi cynrychioladol lle bo'n briodol, i fonitro lefelau acrylamid yn eu cynhyrchion fel rhan o'u hasesiad o'r mesurau lleihau
- cadw cofnodion priodol o'r mesurau lleihau a gynhelir, law yn llaw â chynlluniau samplu a chanlyniadau unrhyw brofion

Mae'r mesurau yn gymesur i natur a maint y busnes, i sicrhau nad yw'n ormod o faich ar fusnesau bach a micro. Mae'r ddeddfwriaeth yn berthnasol i'r holl weithredwyr busnesau bwyd sy'n cynhyrchu'r bwydydd a restrir isod, neu'n eu rhoi ar y farchnad:

- sglodion tenau (*french fries*), cynhyrchion eraill sydd wedi'u torri (a'u ffrio'n ddwfn) a chreision tatws wedi'u sleisio o datws ffres
- creision tatws, byrbrydau, craceri a chynhyrchion tatws eraill o does tatws
- bara
- grawnfwydydd brecwast (ac eithrio uwd)
- mân gynhyrchion siop fara: cwcis, bisgedi, rysgiau, bariau grawnfwyd, sgons, wafferi, crympedi a bara sinsir, yn ogystal â chraceri, bara crensiog a chynhyrchion a ddefnyddir yn lle bara
- coffi: (i) coffi rhost; (ii) coffi parod (hydawdd)
- cynhyrchion a ddefnyddir yn lle coffi
- bwyd babi a grawnfwyd wedi'i brosesu ar gyfer babanod a phlant ifanc

Mae gwahanol ofynion ar gyfer gweithredwyr busnesau bwyd lleol ac annibynnol sy'n gwerthu bwyd yn uniongyrchol i'r defnyddiwr neu i'w fanwerthu'n lleol. Er enghraifft, caffis annibynnol, siopau 'sgod a sglods a bwytai.

Ar gyfer cadwyni mwy a gaiff eu rheoli a'u cyflenwi'n ganolog gyda bwydlenni a gweithdrefnau gweithredu safonol, mae'r ddeddfwriaeth yn adlewyrchu bod modd rheoli'r mesurau acrylamid yn ganolog. Byddai hyn yn berthnasol i, er enghraifft, fwytai, gwestai a chadwyni caffis mawr.

Mesurau lleihau

Mae'r mesurau lleihau sy'n berthnasol i fusnesau bwyd wedi'u hamlinellu yn yr Atodiadau i'r ddeddfwriaeth. Mae cynnwys y rhain yn deillio o amryw godau ymarfer sydd wedi'u datblygu gan amryw gyrff masnach ar gyfer sectorau penodol sydd wedi ymchwilio i ddulliau o leihau acrylamid mewn gwahanol fwydydd. Ni fwriedir i'r broses o weithredu'r mesurau lleihau acrylamid perthnasol arwain at unrhyw newidiadau sylweddol o ran ansawdd a nodweddion y bwydydd dan sylw.

Lefelau meincnod

Mae'r lefelau meincnod wedi'u hamlinellu yn yr Atodiad i'r ddeddfwriaeth. Maent yn ddangosyddion perfformiad generig ar gyfer y categorïau bwyd sy'n dod o dan y Rheoliad. Nid ydynt yn derfynau uchaf ac ni fwriedir iddynt gael eu defnyddio at ddibenion gorfodi. Mae'r lefelau meincnod i'w defnyddio gan weithredwyr busnesau bwyd i fesur llwyddiant y mesurau lleihau.

Canllawiau

Rydym ni hefyd yn wedi datblygu [canllawiau i gynorthwyo awdurdodau lleol wrth weithredu a gorfodi'r gofynion newydd](#). Mae [UKHospitality](#) a chymdeithasau masnach allweddol eraill wedi gweithio gyda ni a Safonau Bwyd yr Alban i ddatblygu canllawiau ar gyfer gweithredwyr busnesau bwyd yn y diwydiant arlwy a gwasanaeth bwyd.

Mae canllawiau lleihau acrylamid ar gyfer y diwydiant hefyd wedi'u datblygu gan amrywiaeth o sectorau bwyd ar lefel genedlaethol ac ar lefel yr Undeb Ewropeaidd gan gynnwys y [pecyn cymorth acrylamid](#) a gynhelir gan Food Drink Europe.

PWYSIG

Cyfeiriadau at yr Undeb Ewropeaidd (UE) yn nogfennau canllaw'r Asiantaeth

Mae'r Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) wrthi'n diweddarau'r holl gyfeiriadau at yr UE, er mwyn adlewyrchu'r gyfraith sydd bellach mewn grym yn gywir, ym mhob dogfen ganllaw newydd neu ddiwygiedig a gyhoeddir ar ôl i'r Cyfnod Pontio ddod i ben ddiwedd 2020. Mewn rhai amgylchiadau, efallai na fydd yn ymarferol i ni ddiweddarau'r holl gyfeiriadau at yr UE ar yr adeg yr ydym ni'n cyhoeddi canllawiau newydd neu ddiwygiedig.

Ac eithrio yng Ngogledd Iwerddon, dylid darllen unrhyw gyfeiriadau at Reoliadau'r UE

yn y canllawiau hyn i olygu cyfraith yr UE a ddargedwir (retained EU law). Gallwch weld cyfraith yr UE a ddargedwir trwy [Archif Ymadael â'r UE Llywodraeth EM](#). Dylid darllen y gyfraith hon ochr yn ochr ag unrhyw ddeddfwriaeth Ymadael â'r UE a wnaed i sicrhau bod cyfraith yr UE a ddargedwir yn gweithredu'n gywir yng nghyd-destun y Deyrnas Unedig (DU). Mae deddfwriaeth Ymadael â'r UE i'w gweld ar [legislation.gov.uk](#). Yng Ngogledd Iwerddon, bydd cyfraith yr UE yn parhau i fod yn berthnasol mewn perthynas â'r rhan fwyaf o gyfraith hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid, fel a restrir ym [Mhrotocol Gogledd Iwerddon](#), ac ni fydd cyfraith yr UE a ddargedwir yn berthnasol i Ogledd Iwerddon o dan yr amgylchiadau hyn.